

ОСТАП ДРОЗДОВ

№1

роман – вибух

Остап Дроздов

№1

Роман-вибух

**ВИДАВНИЦТВО АНЕТТИ АНТОНЕНКО
ЛЬВІВ**

ББК 84 (4 Укр) 6-44

Д-75

Остап Дроздов

№1

Роман-вибух

Роман Остапа Дроздова «№1» — це більше, ніж просто роман, затиснутий жанровими рамками. Це сповідь кількох поколінь, об'єднаних наскрізною ідеєю — відстояти свою ідентичність. Це родинна сага з драматичними поворотами долі. Це одразу декілька біографій на тлі різних епох, в якій відвертість автора межує з публічним оголенням до найпотасмнішого. Це життєствердний і нестандартний погляд на будні за вікном. Це плач і сміх. Це саме життя. Таким, яким його бачить і відчуває автор.

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко»**.

ISBN 978-617-7192-52-6

© Остап Дроздов, текст, 2016

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2016

Мені було 10. Того дня я почав старіти.

Усе моє життя складається із цих залізобетонних рубіконів, які ділять його на до і після, на було і стало. Рубікон за рубіконом ти прощаєшся з попереднім собою. Кожен рубікон наближає тебе до власної волі, пробуджує в тобі особистість навіть тоді, коли ти не знаєш значення цього слова. Інколи цих непримітних рубіконних днів я навіть не помічав. Але не того дня.

Вихід із кокону свого дитинства — найбуремніша пригода всього мого життя. Кокон пручався і міцно тримав, прилипаючи до кожної клітини. Кокон боявся, аби я не застудився, не промочив ніг, не пив холодного узвару, не їв немитої аличі, не ходив темною порою доби, не ганяв на ровері по трасі. Кокон не давав мені вільно дихнути і сковував мою збиточність. Він усе правильно робив, і якраз це бісило найбільше. Я чекав того моменту, коли ж нарешті пощастить лишитися наодинці, без виховання, без прищеплених правильностей, без накинutoї петлі вартостей — щоб я нарешті почав плекати опору у своїх помилках і ганебних прорахунках. Мені підсвідомо хотілося, щоб життя взялося за мене так, як волохате шимпанзе береться за горіх і товче його доти, доки не дістанеться до ядра.

Я став людиною тієї миті, коли мене поставили на середину класу.

Математичку я завжди ненавидів. Не через її логопедичну ваду (вона шершаво вимовляла звуки с, з). І не через нездатність людською мовою пояснити тему уроку. А через те, що вона завищувала оцінки моєму однокласникові. На тій підставі, що його батько був секретарем райкому. Чи то ген репресованих у мені спрацював, чи вроджена зацикленість на справедливості — але того дня я злетів із катушок.

Математичка опитувала якусь дебільну формулу, яка ніколи в житті не знадобиться. Мене, чистокровного гуманітарія з яскравою уявою, минула ся чаша бути опитаним, але й без моєї лепти половина класу відповідала поганенько. А синочок секретаря райкому не відповів узагалі! Зеро! Він провалився. Було це настільки явно для всього класу, що не помітити цієї епохальної події було би злочином. Що зробила математичка? Всім поставила низькі оцінки, а синочкові секретаря райкому не поставила взагалі нічого. Ніякої оцінки взагалі — ні доброї, ні поганої. Яка відповідь — така й оцінка.

Це був ляпас. Це був плювок. Я цього не стерпів, хоча міг спокійно зітхнути і втішитися, що мене сьогодні не питали. Я відчував, як холодок наповнює мій стравохід і важким клубком підкочується до горла. Від люті, від відчуття жагучої несправедливості, від небажання заплющувати очі на очевидність я почав вкриватися гусячою шкірою, мене почало підтрісувати. Це було вперше — стан цілковитої неконтрольованості, який надалі вкрай рідко повторювався аж у дорослому віці.

Мене з головою накрило. Я не бачив ні землі, ні неба, ні оббитих стін класу, ні однопартника Володьку, який завжди діяв на мене заспокійливо. Я вперше відчув у собі нурт, який тобою рухає проти волі і рацію. Тепер я інколи сумую за цим станом. Наприкінці уроку я підбіг

до синочка секретаря райкому, вхопив його щоденник і жбурнув на вчительський стіл з ультимативним вигуком:

— Прошу поставити йому двійку! — мій голос затирався, деякі склади повністю западали у беззвучність від перехвилювання, але жаркі очі з лишком видавали внутрішню бурю, яка роздирала 10-річного борця за справедливість.

Математичка демонстративно відсунула щоденник, удруге ігноруючи реальність. Мій голос почав жити власним життям і безпомічно зірвався на крик, я повторно жбурнув щоденник просто під перо чорнильної ручки. Далі все сталося за мікросекунду.

Математичка своїм аматорським манікюром цупко вчепилася в мою руку і шарпнула. Я з розгону заїхав обличчям у стіну. Збоку це виглядало дико і диспропорційно: маленький недоросток в окулярах у руках великої широкотазої математички обличчям у стіні. Я відчув тупий біль трохи правіше носа. Коли я відлип від стіни, вогонь почав атакувати праву щоку, і мені здалося, що зараз мене, наче надувну кульку, наповнять чимось гарячим і прозорим — і я впруся об стелю. Насичений синець розлився на пів-обличчя. Мені здавалося, що весь я — суцільний синець, і він світиться всіма барвами веселки в радіусі 100 кілометрів.

З очей сипанув град сліз. Це були сльози прощання з дитинством. Я ревів від болю, яким тепер називалося моє лице. Але більше — від гострої несправедливості, яка виявилася стократ сильнішою і непереборною. Від страху бути покараним. Від безпомічності відстояти свою правоту. Від безвиході — оскільки приховати цей екссес аж ніяк не вдасться.

Заливаючись солоним потоком, я вибіг зі школи. Мозок хаотично продукував варіанти поведінки.

— Бігти додому? А що я там скажу? Мене математичка побила? А хто повірить? І яким чином я (відмінник, якого сьогодні не питали про ту злощасну формулу) взагалі влип у цю історію?

Уперше в житті я вирішив іти напролом. Я мерщій побіг до бабці.

Вона у великому покої читала польський журнал. Бабця пам'ятала про своє національне коріння, тому передплачувала грубе польське видання, назву якого я не можу згадати. Не впевнений, що їй було ахті цікаво — це радше була данина певному стилеві, який підкреслював бабцину засадничу інакшість від мешканки райцентру в орбіті цементного заводу.

Я завмер на порозі. Мені бракувало сміливості показати своє лице. Я його і соромився, й акцентував водночас. Аргументів на користь зробити крок у глибокі кімнати додало усвідомлення, що і портфель, і змінне взуття, і верхній одяг залишилися на місці злочину математички, тож я приречений туди повернутися. Мій голос нарешті знайшов себе, і я в потилицю бабці тихо промовив:

— Можна?

Уперше в житті я увійшов у бабчині покої з запитанням «можна?». Вона спиною відчула всю нетиповість ситуації, різко обернулася, ніби стрепенулася. Смачний синець на пів-обличчя промовисто блимав сигналом тривоги.

— Боже! Що сталося!

— Мене вдарили.

— Хто???

— Математичка.

— А хто це?

Я просто обожаю спонтанність! Уже не від болю і відчуття беззахисності, а від щастя нормально роз-

мовляти про те, що сталося, я розплакався. На відміну від попереднього, цей плач був світлим. Світлі плачі завжди очищують, змивають дрібнозернистість несправедливої образи. Цей був саме таким. Плутано, з перервами між рефлекторним схлипуванням і паузуванням голосу, я розповів буденну історію з життя борця проти несправедливості.

Бабця по-дорослому сиділа навпроти, закинувши ногу на ногу, й уважно слухала. Я був щасливий, що це не мама, бо та одразу прочитала би лекцію про те, якого чорта ти пхався. Ввечері мама, власне, це і зробила, і я неабияк вдячний їй за кожну таку лекцію на тему «ну навіщо ти вічно лізеш зі своїми принципами?». Але це було ввечері. А тієї самої хвилини перед змоклими очима була бабця. І вона нічого такого не сказала.

— Я туди не повернуся, — сказане мною безповоротно переламало ситуацію.

У бабциних очах загорілася іскра 17-річної дівчини, яка у свій медовий місяць розклеювала антирадянські листівки. У ній заграв гормон репресованої дисидентки, яка 8 років відсиділа в Сибіру (теж за свої переконання). Вона чітко вгледіла роздоріжжя, на якому стоїть її онук. Або він стане людиною з власною гідністю — або одним із тисячі безмовних. Не я — вона того рубіконного дня обрала мій шлях. Це був єдино правильний шлях. Ми поїхали до криміналістичного центру знімати побої.

Уперше в житті я впритул побачив місцевих ментів-рагулів. Усе, як у теперішніх серіалах: депресивні прокурені кабінети зі стелажми папок і запахом ледарства. Місце вбивства часу і глузду, а інколи й невинних людей. Опис знятих побоїв (а це не лише синець на півлиця, але й кров'яні відбитки в зоні біцепсу від

саморобного манікюру) млявий мент долучив до заяви. Автором заяви була бабця. Це був наш із нею апофеоз самоповаги. Я щасливів від того, що мене підтримали. Я надихався боротьбою за себе. Принагідно впивався відчуттям жертви. Я щиро зневажав мента, який усім своїм виглядом показував, що він не проти був би добряче мене відлупцювати за неповагу до вчителів. Синець уже не так болів. Я відчував, що грядуть карколомні події.

Наступного дня директор школи, міліціонер у погонах і представниця райвно (тітонька з великою бородавкою біля ніздрі) організували післяурочні збори. Я йшов туди з внутрішнім відчуттям геройства, в передчутті апофеозного тріумфу правди. Мене поставили на середину класу. Директор, чий вигляд змушував кожного школярика сповільнювати ходу, напоказ запитав:

— Дорогі діти! Що тут учора сталося?

Я — на середині класу. В обличчя мені дивилися 25 пар оченят майбутніх українців, патріотів, галичан, виборців, побожних людей. Наче змовившись, кожна дитина підіймалася і, дивлячись мені просто у вічі, казала:

— Він бігав на перерві і ненароком ударився об двері.

— Вчителька тут ні при чому.

— Вона його навіть просила не гасати так.

Кожна дитина, одна за одною, по черзі підіймалася і впевнено говорила:

— Він каже неправду.

І так 25 разів. Він каже неправду. 25 привселюдних пострілів. Він каже неправду.

На 25-му разі я відчув, що на середині класу стою вже не я — піщинка, комаха, непорозуміння, плазун, вискочка, паразит, молекула, ізгой, сопля. Мене зни-

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.